

Innovative Skills for an Old Vocation

Manual de asigurare a calității

WP 03 | A1

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Această lucrare este atribuită sub Licența Internațională Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0. Pentru a vizualiza o copie a acestei licențe, vizitați <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/> sau trimiteți o scrisoare către Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, SUA.

Datele proiectului:

Programul: Erasmus+

Titlul proiectului: Innovative Skills for an Old Vocation

Acronim: ISOV

Project 2024-1-DE02-KA220-VET-000254492

Durata: 01.11.2024 - 31.10.2027

Website: <https://isov-project.eu/>

Editori: Andreas Saniter

Autori: ISOV-Team

Cuprins

1	Introducere.....	3
2	Funcții.....	4
3	Principiile de asigurare a calității.....	4
4	Măsuri și instrumente aplicate în procesul de dezvoltare și pilotare.....	6
4.1	Măsuri și instrumente aplicate în faza de dezvoltare	6
4.2	Măsuri și instrumente aplicate în faza de pilotare și evaluare	7
	Lista de figuri și tabele	9
	Anexa 1.....	10
	Măsuri și instrumente aplicate în faza de dezvoltare	10
	Chestionar de validare a livrabilelor	10
	Anexa 2 și Anexa 3.....	12
	Măsuri și instrumente aplicate în faza de pilotare.....	12
	Chestionar de evaluare a cursului.....	12
	Recunoașterea învățării anterioare / Evaluarea finală a performanței cursantului	14

1 Introducere

Proiectul ISOV abordează trei megatendințe majore: **transformarea digitală, economia circulară și globalizarea**. Deși aceste tendințe au un impact asupra fiecărui sector, există puține dovezi cu privire la modalitățile specifice în care acestea au un astfel de impact. Chiar și atunci când există previziuni cu privire la un sector, consecințele pentru munca calificată în diferite **sfere de activitate (SoA)** pot varia semnificativ. În consecință, cerințele în materie de **educație și formare profesională (VET)** pentru aceste domenii de activitate pot diferi substanțial.

În proiectele noastre anterioare, ICSAS (<http://icsas-project.eu/de/>) și DIA-CVET (<https://dia-cvet.eu/de/>), am identificat **18 SoA** care definesc munca calificată în producția industrială de încălțăminte în Germania, România și Portugalia. **Abordarea inovatoare a ISOV** este de a **analiza modul în care munca calificată în fiecare SoA va evolua ca răspuns la aceste megatendințe**. Pe baza acestei analize, proiectul va **dezvolta, va pilota și va evalua cursuri de formare** care să ofere lucrătorilor noile competențe necesare.

ISOV este prima încercare (atât la nivel național, cât și la nivel european) care urmărește pregătirea educației și formării profesionale inițiale (IVET), educația și formarea profesională continuă (CVET) și învățământul superior (HE) în producția industrială de încălțăminte pentru procesele de lucru emergente datorate tendințelor.

Ca parte a acestei inițiative, vor fi create **12 manuale de formare** care vor analiza impactul concret al schimbărilor asupra celor mai afectate 12 SoA. În plus, vor fi elaborate **15 programe de studii (câte 5 în fiecare țară)**, în conformitate cu orientările prezentate în manuale.

Asigurarea calității (QA) face parte integrantă din proiect, asigurându-se că toate activitățile îndeplinesc cele mai înalte standarde și obțin rezultatele scontate. Acest manual prezintă principiile, funcțiile și măsurile care vor fi aplicate, cu accent pe asigurarea calității formative și sumative, pentru a realiza cursuri de cea mai înaltă calitate și pentru a garanta că beneficiarii recomandă cursurile colegilor lor.

Pentru proiectul ISOV, măsurile de asigurare a calității trebuie să ia în considerare cerințele specifice de dezvoltare și implementare a cursurilor de formare continuă pentru producția industrială de încălțăminte în 3 țări europene, respectiv Germania, Portugalia și România. Proiectul include **15 sesiuni de învățare mixtă** bazate pe programele de studiu elaborate - **5 pentru fiecare țară** - care integrează perioade de formare în centre dedicate, în special centrele de competență în domeniul încălțăminteii ale consorțiului proiectului, cu proiecte practice în departamentele, sferele de activitate sau laboratoarele relevante. Aceste sesiuni, elaborate în cadrul WP4 Manuale de formare, elaborare de programe și pilotare, vor fi testate și evaluate împreună cu beneficiari selectați, inclusiv **ucenici, lucrători calificați și studenți din învățământul superior**. Participanții vor fi persoane care lucrează deja în domeniu, urmează să lucreze sau sunt în căutarea unui loc de muncă în cadrul SoA respective.

2 Funcții

Măsurile de asigurare a calității ale proiectului ISOV documentează în primul rând calitatea conceptelor dezvoltate, în special rezultatele pachetului de lucru WP4- manualele de formare, curriculum și pilotare, asigurând transparența și făcând verificabile implementarea și evaluarea acestora. Prin promovarea transparenței și a responsabilității, sistemul stimulează încrederea în rândul părților interesate și facilitează implicarea acestora în validarea și îmbunătățirea conceptelor dezvoltate. Cadrul de asigurare a calității sprijină evaluarea conceptelor dezvoltate prin metode formative și sumative în timpul fazei de pilotare a proiectului, asigurând că proiectul evoluează în mod eficient pentru a-și atinge obiectivele.

3 Principiile de asigurare a calității

Din motivele menționate mai sus, principiile de asigurare a calității care stau la baza proiectului ISOV se bazează pe conceptul-cadru dezvoltat de EQAVET, care se bazează pe ciclul de asigurare a calității. Ciclul de asigurare a calității reprezintă, ușor de recunoscut, o adaptare a ciclului Deming la specificul educației și formării profesionale. Ciclul de asigurare a calității definește, de asemenea, patru etape de lucru, respectiv planificarea, implementarea, evaluarea și revizuirea (a se vedea figura 1). Conceptul EQAVET prevede parcurgerea tuturor etapelor pentru a genera un nivel ridicat de calitate și îmbunătățirea continuă a acestuia, precum și aplicarea unor măsuri adecvate în fiecare etapă a procesului, cum ar fi implicarea părților interesate, crearea de cercuri ale calității, etc.

Acest model este aplicabil pentru asigurarea calității la diferite niveluri, de exemplu, la nivel de sistem (al VET) și pentru furnizorii de formare (pentru cursurile IVET și CVET). Proiectul ISOV este comparabil cu acesta din urmă prin faptul că sarcina sa principală este de a dezvolta și de a pune în aplicare un curriculum de formare continuă pentru ucenici, lucrători calificați sau studenți la învățământul superior care lucrează sau sunt preconizați sau doresc să lucreze într-un anumit SoA.

Acest document prezintă orientarea fundamentală a asigurării calității în **faza de dezvoltare**, precum și măsurile și instrumentele utilizate în **faza de pilotare și evaluare**.

În timpul **fazei de dezvoltare**, evaluările interne ale organizațiilor partenere și analizele experților, inclusiv ale membrilor consiliului consultativ, asigură alinierea rezultatelor proiectului la nevoile educaționale și la standardele de calitate.

În timpul **fazei de pilotare și evaluare**, vor fi aplicate proceduri de **asigurare a calității formative și sumative**.

Abordarea formativă implică părțile interesate, inclusiv formatorii și cursanții, pentru a evalua cursul de formare după fiecare curs.

Abordarea sumativă evaluează eficacitatea generală a cursului de formare la sfârșitul fazei de pilotare. În această etapă, toate părțile interesate, inclusiv formatorii și cursanții, vor fi invitate să participe la ateliere (unul pe țară), care vor include o analiză SWOT pentru a colecta feedback

structurat. Informațiile colectate vor fi utilizate pentru a perfecționa cursurile și pentru a oferi recomandări pentru alte inițiative sectoriale VET.

Figura1 . Ciclul de asigurare a calității în conformitate cu EQAVET; Sursă: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/eqavet-european-quality-assurance-vocational-education-and-training/eqavet-quality-assurance-cycle_en

Diferitele instrumente de punere în aplicare sunt explicate în detaliu în secțiunea următoare privind măsurile și instrumentele.

4 Măsuri și instrumente aplicate în procesul de dezvoltare și pilotare

Principiile de bază ale asigurării calității se traduc într-un pachet de măsuri variate. După cum s-a menționat în secțiunile anterioare, calitatea generală a rezultatului esențial al proiectului, care va consta în **12 manuale și 15 cursuri de formare bazate pe programe implementate pentru ucenici, lucrători calificați sau studenți la învățământul superior** din industria încălțăminte, depinde în mare măsură de calitatea etapelor anterioare ale proiectului, deoarece acestea sunt condiții prealabile pentru obținerea și asigurarea calității rezultatului.

În acest sens, dezvoltarea și implementarea exemplară a cursurilor de formare pentru dezvoltarea competențelor ucenicilor, studenților, lucrătorilor calificați din industria încălțăminte la nivelurile EQF 4-7 se bazează pe un parcurs critic format din diferite etape de planificare, colectare a informațiilor și dezvoltare.

Măsurile și instrumentele de asigurare a calității pentru evaluarea competențelor sunt prezentate mai jos. Aceste măsuri sunt esențiale pentru succesul proiectului, deoarece evaluarea dezvoltării competențelor ucenicilor, studenților, lucrătorilor din sectorul încălțăminte în timpul măsurilor de formare VET pilotate poate evalua validitatea unităților de formare și succesul general al proiectului.

4.1 Măsuri și instrumente aplicate în faza de dezvoltare

Instrumentele și măsurile de asigurare a calității sunt aplicate pe tot parcursul procesului de lucru, acoperind pregătirea, planificarea, implementarea și evaluarea. Înainte de elaborarea conținutului, se urmează o metodologie structurată pentru a evalua modul în care megatendințele **digitalizării, sustenabilității și globalizării** influențează **munca calificată în producția industrială de încălțăminte**. Acest proces este descris în pachetul de lucru WP2, care pune bazele pachetelor de lucru ulterioare.

Primul pas implică identificarea și obținerea unui consens cu privire la dimensiunile-cheie din cadrul fiecărei megatendințe care influențează munca calificată. Aceasta începe cu o analiză a literaturii de specialitate pentru a aduna informații din cercetările existente, inclusiv studii din alte sectoare, urmată de consultări cu experți pentru a valida relevanța dimensiunilor identificate. Rezultatul acestei etape este o listă de aproximativ 20 de dimensiuni legate de digitalizare, sustenabilitate și globalizare.

Aceste rezultate sunt apoi structurate în **3 matrici**, în care dimensiunile identificate formează axa y. În același timp, axa x este formată din cele **18 sfere de activitate (SoA)**, astfel cum au fost definite în proiecte anterioare, ICSAS (<http://icsas-project.eu/>) și DIA-CVET (<https://dia-cvet.eu/>). Pentru a asigura fiabilitatea și acuratețea rezultatelor, se desfășoară un proces riguros de validare prin intermediul a **9 ateliere** cu câte **10 participanți** fiecare (3 ateliere în fiecare țară participantă). Aceste ateliere reunesc experți din industria încălțăminte, precum și specialiști în digitalizare, sustenabilitate și globalizare, care evaluează impactul fiecărei dimensiuni asupra fiecărui SoA. Discuțiile permit o evaluare critică a constatărilor, iar îmbunătățirile sunt făcute pe baza feedback-ului experților.

Indicatorul principal de asigurare a calității în această fază este evaluarea furnizată de părțile interesate cu privire la consecințele preconizate și relevanța fiecărei dimensiuni din cadrul matricilor. Matricele finale, complet dezvoltate, oferă o bază validată pentru dezvoltarea ulterioară a conținutului de formare. Prin integrarea acestor măsuri de asigurare a calității în fiecare etapă,

proiectul garantează că procesul de dezvoltare a conținutului este viguros, bazat pe dovezi și aliniat la nevoile industriei.

În timpul fazei de dezvoltare a conținutului, **evaluările interne** efectuate de **organizațiile partenere, alături de evaluările experților din partea membrilor consiliului consultativ**, asigură faptul că rezultatele proiectului se aliniază nevoilor educaționale și îndeplinesc standardele de calitate necesare. Această evaluare continuă asigură că conținutul rămâne relevant, practic și abordează în mod eficient provocările industriei. Consorțiul a elaborat **modelul pentru validarea internă a manualelor și a programelor de studii**. Modelul chestionarului este prezentat în **anexa 1**.

4.2 Măsuri și instrumente aplicate în faza de pilotare și evaluare

Pe parcursul perioadei de pilotare de 17 luni, în fiecare țară vor fi organizate **5 cursuri de formare bazate pe programe, cu 5-10 participanți pentru fiecare curs**. Implementarea pilotată a programelor de studii prin cursuri de formare va fi evaluată utilizând o abordare formativă și sumativă.

Evaluarea formativă implică părțile interesate, inclusiv formatorii și cursanții, care evaluează fiecare sesiune de formare la sfârșitul cursului. Acest **feedback continuu** permite **ajustări și îmbunătățiri în timp util**.

Imediat după finalizarea fiecărui curs de formare, cursanții, formatorii și părțile interesate vor lua parte la ateliere de lucru pentru a evalua caracterul adecvat al conținutului cursului și dacă nivelul de competență al participanților la curs a crescut sau nu (în cadrul autoevaluării lor și al evaluării formatorilor). În general, aceste ateliere, inclusiv instrumentele utilizate pentru evaluarea competențelor, inițiază și încurajează reflecția asupra lecțiilor învățate. Întrucât atelierele se succed la intervale mai lungi, concluziile atelierelor anterioare pot fi luate în considerare la elaborarea cursurilor ulterioare în toate țările participante. Acest lucru este legat de așteptările de îmbunătățire a calității pedagogico-didactice și de conținut a cursurilor din faza pilot. În timpul fazei pilot vor avea loc **15 ateliere de evaluare formativă** (5 pe țară), care se vor încheia cu o **minută a întâlnirii pe țară**.

Participanții la curs vor completa **chestionare (anexa 2)** privind calitatea cursului și vor furniza o autoevaluare a rezultatelor învățării și a nivelului de competență atins. De asemenea, următoarele instrumente opționale vor fi utilizate pentru o evaluare a abilităților și competențelor:

- Evaluarea rezultatelor învățării și extinderea nivelului de competență prin interviuri calitative.
- Evaluarea rezultatelor învățării și îmbunătățirea nivelului de competență prin portofolii.
- Evaluarea rezultatelor învățării și îmbunătățirea nivelului de competență prin efectuarea unei examinări practice la locul de muncă.

Formatorii vor utiliza **formulare de evaluare** pentru a evalua **cunoștințele anterioare ale cursanților** și **formulare de evaluare finală** pentru a măsura progresul acestora (**anexa 3**).

Evaluarea sumativă are loc la sfârșitul fazei de pilotare și se concentrează pe eficiența generală a cursului de formare. Trei ateliere de evaluare sumativă vor avea loc în faza de pilotare (unul pe țară), fiecare încheindu-se cu o **minută a întâlnirii**. În această etapă, toate părțile interesate, inclusiv formatorii și cursanții, vor participa la ateliere (unul pentru fiecare țară), în cadrul cărora

se va efectua o **analiză SWOT** pentru a colecta feedback-ul privind caracterul adecvat al cerințelor de calificare la nivel de tehnician în industria încălțămintei și caracterul adecvat al măsurii legate de un concept de formare sectorială pentru industria europeană a încălțămintei.

Informațiile colectate vor valida calitatea rezultatelor și vor contribui la formularea de recomandări pentru viitoarele inițiative VET.

Includerea tuturor actorilor relevanți pentru proiect, structurarea puternică a atelierului prin analiza SWOT și obiectivul clar de a propune recomandări practice pentru continuarea VET în sector la sfârșitul atelierului vor asigura un nivel ridicat de calitate.

Toate măsurile și instrumentele de asigurare a calității enumerate până în prezent asigură în cele din urmă transparența și credibilitatea programului VET propus, dezvoltat și implementat exemplar pentru industria europeană a încălțămintei la cel mai înalt nivel posibil. În același timp, matricile dezvoltate pun bazele unui cadru inovator de asigurare a calității pentru VET în industria încălțămintei.

Un grad ridicat de transparență a calității procesului și a rezultatelor va fi asigurat printr-o evaluare continuă a adecvării instrumentelor care însoțesc pilotarea și prin validarea rezultatelor. Tabelul 1 oferă o prezentare generală a tuturor instrumentelor de asigurare a calității implementate și a actorilor implicați.

Faza proiectului	Instrumente de asigurare a calității implementate	Participanți
Matrici (dimensiuni x-SoA, y-tendență)	→ Workshop	Parteneri de proiect, experți
Elaborarea manualelor	→ Chestionar de validare (anexa 1)	Parteneri de proiect, părți interesate, experți, comitet consultativ
Dezvoltarea curriculumului	→ Chestionar de validare (anexa 1)	Parteneri de proiect, părți interesate, experți, comitet consultativ
Pilotare- Evaluarea dezvoltării competențelor (evaluare formativă)	→ Chestionar privind calitatea și rezultatele cursurilor (anexa 2) → Chestionar privind performanțele cursantului (anexa 3) Opțional: → Interviuri calitative privind rezultatele învățării și nivelul de competență → Portofoliu privind rezultatele învățării și nivelul de competență → Examen practic privind rezultatele învățării și nivelul de competență	Parteneri de proiect, experți, părți interesate, Formatori, cursanți
Pilotare- Evaluarea finală a proiectului (evaluare sumativă)	→ Workshop (analiza SWOT)	Parteneri de proiect, experți, părți interesate, formatori, cursanți

Tabelul 1 . Sinteza celor mai importante măsuri de asigurare a calității

Lista de figuri și tabele

Figura1 . Ciclul de asigurare a calității în conformitate cu EQAVET; Sursă: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/eqavet-european-quality-assurance-vocational-education-and-training/eqavet-quality-assurance-cycle_en	5
Tabelul 1 . Sinteza celor mai importante măsuri de asigurare a calității	8

Anexa 1

Măsuri și instrumente aplicate în faza de dezvoltare

Chestionar de validare a livrabilelor

Denumirea livrabilului	
Data revizuirii	
Numele și organizația	

1. Evaluarea livrabilelor de către revizor

Marcați cu X coloana corespunzătoare

	Da	Nu	Observații
Livrabilul utilizează în mod corespunzător formatarea, fonturile, logo-urile oficiale (pentru documente, modelul oficial)?	☐	☐	
Este livrabilul acceptabil în ceea ce privește alte caracteristici de formatare, cum ar fi ortografia, gramatica, coerența formătărilor în întregul livrabil?	☐	☐	
Conținutul livrabilului corespunde obiectivelor proiectului?	☐	☐	
Conținutul livrabilului este relevant pentru obiectivele sarcinii de lucru?	☐	☐	
Este necesar să se adauge informații pentru a asigura o calitate corespunzătoare?	☐	☐	
Este necesar să se elimine informații din livrabil pentru a asigura o calitate corespunzătoare?	☐	☐	
Livrabilul are nevoie de corectarea informațiilor pentru a asigura o calitate corespunzătoare?	☐	☐	

2. Îmbunătățiri sugerate (adăugați rânduri după cum este necesar)

Secțiunea	Îmbunătățire sugerată

(*) Modificări care ar trebui implementate - Informații care lipsesc - Îmbunătățiri suplimentare

3. Orice alte observații (de exemplu, corecții minore care necesită atenție - adăugați rânduri după cum este necesar)

Secțiunea	Observații

4. Concluzie (Marcați cu X rândul corespunzător)

Livrabil acceptat, nu sunt necesare modificări	☐
Livrabil acceptat, modificări necesare	☐
Livrabilul nu este acceptat, acesta trebuie revizuit după implementarea modificărilor	☐

Anexa 2 și Anexa 3

Măsurile și instrumentele aplicate în faza de pilotare

Chestionar de evaluare a cursului

1. Organizarea cursului

Vă rugăm să vă exprimați opinia privind organizarea cursului

Vă rugăm să indicați în ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații:

	Puternic dezacord			Foarte de acord		
Locația și facilitățile au fost adecvate	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cursul a fost bine structurat și a presupus o bună planificare	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sesiunile de lucru au avut o durată potrivită	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Agenda a acoperit subiecte interesante	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informațiile privind călătoriile și cazarea au fost adecvate	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. Conținutul și sesiunile de lucru / activități

Cu privire la afirmațiile de mai jos, privind conținutul și sesiunile de activități, vă rugăm să indicați măsura în care sunteți de acord sau nu.

	Puternic dezacord			Foarte de acord		
Cursul a oferit un conținut potrivit cu obiectivele sferelor de activitate	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Prezentările și activitățile au fost relevante	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Planificarea în timp a oferit suficiente oportunități pentru discuții și schimburi de idei.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Selectia invitatilor prezentatori a fost adecvată	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vă rugăm să întoarceți pagina.

3. Puteți afirma că:

Am înțeles conținutul cursului și modul în care aș putea utiliza cunoștințele acumulate pentru a-mi îmbunătăți actualele sau viitoarele sarcini la locul de muncă?

Da

☐

Elementele esențiale

☐

Numai parțial

☐

Nu

☐

Niciun răspuns

☐

Comentarii:

Ce găsiți pozitiv la acest seminar?

Ce găsiți că ar fi negativ și cum ar putea fi îmbunătățit?

Aveți alte comentarii sau sugestii?

Vă mulțumim pentru cooperare!

Recunoașterea învățării anterioare / Evaluarea finală a performanței cursantului

Sfera de activitate:				
Sarcina de lucru:				
Obiective:				
Evaluare:				
Nu este încă competent	Are nevoie de asistență	Are nevoie de instruire	Are nevoie de supraveghere	Competent
☐	☐	☐	☐	☐
Numele tutorelui:		Locație:	Data:	Semnătură: